

„Transparency International“ Lietuvos skyriaus (TILS) papildomas pasiūlymas Visuomenės informavimo įstatymo pakeitimo projektui Nr. XIVP-953

2021 m. lapkričio 19 d.

Matydami, kad diskusija dėl VIĮ projekto Nr. XIVP-953 apsiriboja tik VIĮ 2 straipsnio 74 punkto tobulinimo klausimais,

atkreipiame dėmesį, kad „Atvira Klaipėda“ bylos motyvuose centrinę vietą užėmė ne tik VIĮ 2 straipsnio 74 punktą (viešojo asmens apibrėžimo apimtis), bet ir 14 straipsnio 3 dalis, numatanti beveik absoliutų privataus asmens duomenų neliečiamumą. Abi šios nuostatos yra probleminės visuomenės teisės žinoti požiūriu. VIĮ 14 straipsnio 3 dalies logika nėra pagrįsta, nes Europos Sąjungos Teisingumo Teismas yra ne kartą pabrėžęs, kad

„teisė į asmens duomenų apsaugą nėra absoliuti ir turi būti vertinama atsižvelgiant į jos socialinį tikslą (šiuo klausimu žr. 2003 m. birželio 12 d. Sprendimo Schmidberger, C-112/00, Rink. p. I-5659, 80 punktą ir nurodytą teismų praktiką)“, žr. ESTT didžiosios kolegijos sprendimo byloje C-92/2010 ir C-93/2010, 48 p.

Dėl šios priežasties, tam atvejui, jei būtų nuspręsta neatsisakyti viešojo asmens apibrėžimo VIĮ, teikiame alternatyvų pasiūlymą mūsų ankstesniam siūlymui dėl 14 straipsnio 3 dalies pakeitimo. Šiuo siūlymu sugrąžiname viešojo asmens sąvoką į šį straipsnį, kartu patikslindami jos vietą ir reikšmę - kaip svarbų asmens duomenų viešinimo dėl reikšmingo visuomenės intereso kriterijų (kas atitinka susiklosčiusią teismų praktiką).

14 straipsnis. ~~Privataus gyvenimo~~ Asmens duomenų apsauga

3. Informacija apie ~~privatų gyvenimą~~ Asmens duomenys gali būti skelbiamai be ~~žmogaus asmens~~ asmens sutikimo tais atvejais, kai jie padeda atskleisti įstatymų pažeidimus ar nusikalstamas veikas, taip pat kai ~~informacija~~ duomenys yra pateikiamai viešai nagrinėjant bylą. Be to, ~~informacija apie viešojo asmens privatų gyvenimą~~ **asmens duomenys** gali būti skelbiami be jo sutikimo **tokia apimtimi, kiek yra būtina demokratinėje visuomenėje, atsižvelgiant į viešojo intereso reikšmę, asmens viešumą, žinomumą, jo socialinius ryšius, duomenų gavimo ir paskelbimo būdą ir kitas aplinkybes.**

Primename, kad pagal pirminį siūlymą, 14 straipsnio 3 dalyje viešojo asmens sąvokos siūlyme atsisakyti kaip perteklinės, ją „pavaduotų“ asmens socialinio statuso kriterijus.

Kiti mūsų siūlymai dėl VIĮ korekcijų, nurodyti mūsų pirminiame lapkričio 3 d. siūlyme, būtų aktualūs ir nusprendus VIĮ neatsisakyti viešojo asmens sąvokos.